

Jan Graumans en Annie Christianen

Voor Jan Graumans en Annie Christianen is het houden van longhorns een uit de hand gelopen hobby.

Activiteit: **vleesvee als hobby**

Ras: **longhorn**

Aantal: **26 stuks**

Areaal: **14 ha (gras en mais)**

Annie Christianen: 'Als je er serieus mee bezig bent, kun je er je boterham mee verdienen'

Terug naar het oerrund

De boomkwekerijen en sierteeltbedrijven in Rijsbergen zijn amper te tellen, de bedrijven met longhorns wel. Exact één bedrijf vind je er. Jan en Annie Graumans-Christianen bezitten een veekoppel van 28 stuks en kochten recent een nieuwe stier in Engeland.

tekst **Hanne Vandenberghe**

Als je de hoeve van 'Ijscreaties Alfons' oprijdt, verwacht je melkkoeien te zien. In plaats van de klassieke holsteins zie je er een zeldzaam en exclusief vleesveeras. In de wei vallen 28 longhorns te bewonderen en het eerste wat opvalt, zijn natuurlijk de immense hoornen.

Jan (70) en Annie (65) Graumans-Christianen waren bijna dertig jaar lang melkveehouders toen ze in 2001 stopten met melken. Ook de pootaardappelteelt werd stopgezet, maar de longhorns bleven grazen op de Rijsbergse weiden. 'Het was via Tiny Aarts die vroeger embryo-transplantaties deed bij onze melkkoeien, dat we in contact kwamen met longhorns', vertelt Annie. 'Hij prees de dieren om hun kwalitatief goed vlees en zo kochten we in 1995 in Duitsland ons eerste drachtige dier, Corina. Later volgden nog een stier, Sjors, en een vaars, Alison.'

'Het was de bedoeling om Alison te spoelen, maar na meerdere pogingen gaven we het op', vult Jan aan. 'De bronstigheid is immers veel moeilijker zichtbaar en de cyclus is moeilijk te lezen. Toch zijn ze zeker niet minder vruchtbaar. Doordat er een stier op de wei loopt, hebben we jaarlijks van bijna elke koe een kalf. Tussen twee en tweeënhalve jaar gaan de vaarzen voor de eerste keer bij de stier.'

Engelse stamboekstier

In augustus kwam er een nieuwe stier op het bedrijf in Rijsbergen. 'We kochten de bijna twee jaar oude Barlings Nebula (v.

Tetford Quartermaster) van een bedrijf in Engeland, Van Hall Barlings. Om de vier jaar vervangen we onze stier, zodat er van inteelt geen sprake is.' De vorige stier,

Jeronimo, (v. Manchester) kochten Jan en Annie via internet en eigenlijk wilden ze dit keer weer doen. 'Dat lukte niet omdat de verkopers vrij weigerachtig waren. Bo-

Barlings Nebula kwam in augustus vanuit Engeland

Al hebben ze een stoer uiterlijk, het zijn erg rustige dieren

vendien moet er hier enorm veel meer in orde zijn op het gebied van gezondheidsstatus.'

Daarom vertrokken Jan en Annie in juli naar Groot-Brittannië, waar meer dan 13.000 longhorns zitten. Aangezien Jan en Annie lid zijn van het Engelse stamboek (Longhorn Cattle Society) kochten ze een raszuivere stier, waarvan de bloedlijn volledig afweek van de Duitse koeien van Graumans. 'Nebula is een heel mooie stier', zegt Jan trots. 'Van Hall Barlings valt op keuringen regelmatig in de prijzen met de dieren. Nebula zou ook hier kunnen winnen, helaas zijn er geen kampioenschappen dichtbij. Er is slechts een handvol fokkers in Nederland. En in Duitsland zijn er ook niet meer dan tweehonderd dieren.'

Zelf stierkalveren afmesten

Het gemak van het houden van longhorns is onmiskenbaar volgens Annie. 'De koeien kalven het jaar rond en wij zien de kalveren amper geboren worden. Bij de geboorte wegen ze tussen de 20 en 25 kilogram, wat het afkalfgemak ten goede komt. Op een leeftijd van drie weken zijn ze bijna verdubbeld in gewicht.' Dit jaar hadden Jan en Annie geen kalveren, omdat ze het jaar ervoor geen stier hadden om de koeien te bevruchten. Jan:

'Als we een goede prijs krijgen, verkopen we onze stiertjes op drie weken. Vroeger kregen we 270 à 280 euro voor een kalf. Tegenwoordig moeten we de stierkalveren bijna gratis weggeven. Daarom zijn we van plan om vanaf volgend jaar alle kalveren aan te houden en zelf af te mesten.'

De dieren staan het jaar door in de wei. Ze hebben de mogelijkheid om in de stal te schuilen, maar doen dat bij uitzondering. 'Enkel als het heel warm is in de zomer, komen ze binnen schuilen', legt Annie uit. Jan beaamt dat: 'In de winter zitten ze het liefst buiten. Als afstammelingen van het oerrund hebben ze weinig nodig, ook wat betreft voeding. In de winter geven we kuilgras uit pakken en wat extra pulp. De af te mesten stieren krijgen wel nog krachtvoeder bij.'

Stoere, maar kalme beesten

'Voorbijgangers of klanten van de ijssalon van onze zoon hebben altijd veel oog voor onze dieren. Ze zien er gevaarlijk, groot en stoer uit, maar eigenlijk zijn het vrij kalme dieren', zegt Annie trots, terwijl ze rustig tussen de grote dieren loopt. 'Een stier blijft nog altijd een stier, dus een stok neem ik altijd mee in de wei. Bij het inknippen van de oormerken durven de koeien hun dominantie te tonen, maar

dat is zo bij elk ras. Verder hebben ze een mooi uiterlijk. Ook de typische driekleurige vacht – bruin, zwart en een witte streep op de rug – vind ik heel mooi.'

De voorhand is heel breed, terwijl de achterhand smaller, maar toch voldoende bevleesd is. De dieren groeien traag, waardoor ze pas op een leeftijd van tweeënhalve tot drie jaar het bedrijf verlaten. Een afgemest dier weegt tussen de 350 en 400 kg geslacht. 'Het vlees is gemarmerd en bijzonder goed van smaak,' zegt Jan. 'Vanuit Engeland hebben we een "Beef Certificate" dat toont dat het zeer speciaal vlees is. Als ik de keuze heb, kies ik resoluut voor longhornvlees. Elk jaar slachten we zelf één of twee runderen.'

Voor Jan en Annie is het houden van de longhorns een uit de hand gelopen hobby. 'Ons financieel resultaat is uiteindelijk positief, maar zo veel houden we niet over', vertelt Annie. 'Als je er serieus mee bezig bent, kun je er je boterham mee verdienen.' 'Na onze trip naar Engeland, hebben we besloten om wat vaker te gaan,' vult Jan aan. 'Er werden ons veel dingen verteld die niet op papier zijn te vinden. Zo wordt over de plas met gerst en haver gevoederd, waardoor de dieren sneller groeien. Waarschijnlijk passen we dit in de toekomst zelf ook toe.'